

WYROK Z DNIA 28 LISTOPADA 2006 R.

III KK 152/06

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1990 r. o Policji (Dz. U. 2002 r., Nr 7, poz. 58), czynności operacyjno – rozpoznawcze, dochodzeniowo – śledcze i administracyjno – porządkowe Policja wykonuje w celu rozpoznania, zapobiegania oraz wykrywania przestępstw i wykroczeń. Przekroczenie uprawnień może polegać także na podjęciu działania w ramach kompetencji, lecz niezgodnie z ich prawnymi uwarunkowaniami.

Przewodniczący: sędzia SN A. Siuchniński.

Sędziowie SN: W. Płóciennik (sprawozdawca), J. Skwierawski.

Prokurator Prokuratury Krajowej: A. Pogorzelski.

Sąd Najwyższy w sprawie Waldemara M., skazanego z art. 231 § 2 k.k. i innych, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 28 listopada 2006 r., kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 13 grudnia 2005 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 24 maja 2005 r.,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i p r z e k a z a ł sprawę Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym (...)

Z u z a s a d n i e n i a :

Wyrokiem z dnia 24 maja 2005 r., Waldemar M. został uznany za winnego tego, że w dniu 2 września 2002 r. w L., działając wspólnie i w po-

rozumieniu z ustalonymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako asystent Zespołu Dyżurnych Sekcji Prewencji KMP w L., przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że po wcześniejszym uzgodnieniu z ustalonymi osobami, skierował patrol drogowy do wykonania czynności związanych z kolizją drogową, wiedząc o tym, iż została ona uprzednio uzgodniona przez jej uczestników, czym pomógł ustalonym osobom w wyłudzeniu odszkodowania z tytułu ubezpieczenia pojazdów marki „Renault Laguna” i marki „Toyota Avensis” w kwocie 36 943,65 zł na szkodę TU „Samopomoc”, tj. przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzono mu kary roku pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawki na 50 zł. Ponadto, w wyroku tym zaliczono oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie oraz rozstrzygnięto o kosztach sądowych.

W apelacji, skierowanej przeciwko całości orzeczenia, obrońca oskarżonego m. in. zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego – art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o Policji poprzez przyjęcie, że skierowanie patrolu drogowego do wykonania czynności związanych z obsługą kolizji drogowej stanowi przekroczenie uprawnień służbowych policjanta pełniącego funkcję zastępcy oficera dyżurnego; (...)

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie wyroku w odniesieniu do oskarżonego i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2005 r., Sąd Okręgowy w L. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

W kasacji od wyroku Sądu odwoławczego obrońca skazanego zarzucił:

1. rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia – art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o Policji, przez utożsamienie uprawnień oskarżonego z jego obowiązkami i przyjęcie, że dopełnienie przez oskarżonego – zastępcę oficera dyżurnego swoich obowiązków i wysłanie patrolu na miejsce zgłoszonej kolizji, jest równoznaczne z przekroczeniem jego uprawnień;

2. rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia – art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., przez oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych w toku rozprawy apelacyjnej, które to wnioski zmierzały do ustalenia zakresu obowiązków oskarżonego (miały wpływ na kwalifikację prawną), w sytuacji, gdy jednocześnie sąd w uzasadnieniu przyjął, iż wykonanie przez oskarżonego obowiązku i skierowanie na miejsce zdarzenia patrolu stanowiło przekroczenie uprawnień przez oskarżonego (przy nie wskazaniu o jakie konkretnie uprawnienia chodzi);

3. rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia – art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 457 § 2 k.p.k., przez uznanie apelacji za oczywiście bezzasadną przy jedynie lakonicznym odniesieniu się do części zarzutów apelacji i nierozpoznanie części zarzutów w ogóle.

Odwołując się do przedstawionych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie, choć nie wszystkie zarzuty w niej zawarte można uznać za trafne.

Jako bezzasadny jawi się zarzut zawarty w pkt 2 kasacji. Skarżący zdaje się nie dostrzegać, że sąd odwoławczy odnosząc się do stosownego zarzutu apelacyjnego stwierdził, iż czynność, którą podjął skazany (skierowanie patrolu na miejsce rzekomej kolizji) mieściła się w jego uprawnieniach. Nie ulega więc wątpliwości, że skazany pełniąc służbę jako oficer dyżurny, miał prawo, a nawet obowiązek skierowania na miejsce kolizji drogowej patrolu policyjnego. Kwestia ta, zgodnie z trafną oceną Sądu odwoławczego, nie wymagała więc dalszego dowodzenia. Oddalenie wniosków dowodowych dotyczących tych okoliczności w oparciu o przepis art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. było więc całkowicie zasadne. Oczywiście jest także, że nie ma jakichkolwiek podstaw, by w nawiązaniu do rozważanej kwestii formułować zarzut obrazy art. 457 § 3 k.p.k. Argumenty zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego odnoszą się wprost do zawartego w apelacji zarzutu obrazy prawa materialnego, łączonego przez skarżącego z działaniem skazanego w ramach uprawnień, nie sposób zatem uznać, by w tym aspekcie Sąd Okręgowy nie wskazał w uzasadnieniu swojego orzeczenia dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za niezasadne. Warto w tym miejscu zauważyć, że rozważając kwestię odpowiedzialności skazanego za występki z art. 231 § 2 k.k. Sąd zasadnie stwierdził, że przekroczenie przez skazanego uprawnień łączyć należy z jego działaniem w ramach przestępczego porozumienia. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o Policji, czynności operacyjno – rozpoznawcze, dochodzeniowo – śledcze i administracyjno – porządkowe Policja wykonuje w celu rozpoznania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń. Przekroczenie uprawnień może polegać m.in. na podjęciu działania w ramach kompetencji, lecz niezgodnie z prawnymi warunkami podjętej przez funkcjonariusza policji czynności. Jak już wspomniano, skazany wysłał patrol drogowy na miejsce rzekomej kolizji, działając w ramach przysługującego mu uprawnienia. Działanie to wykraczało jednak poza uwarunkowania prawne wynikające z przywołane-

go przepisu ustawy o Policji. Celem działania skazanego nie było przecież zapewnienie realizacji jednego z wymienionych w art. 14 ust. 1 ustawy o Policji zadań. Zgodnie z ustaleniami Sądu pierwszej instancji, skazany, w ramach przestępczego porozumienia, zobowiązał się wysłać na miejsce zdarzenia „odpowiednich funkcjonariuszy”, tj. takich, którzy nie dociekają skrupulatnie wszystkich okoliczności kolizji. W realiach rozważanej sprawy skazany skierował na miejsce zdarzenia funkcjonariuszy, którzy wkrótce mieli zakończyć służbę. Warto również przypomnieć, że współdziałający uzgadniali ze skazanym telefonicznie godzinę i miejsce rzekomej kolizji, a następnie skazany telefonował do jednego z nich, by upewnić się, czy kolizja i czynności policjantów przebiegły zgodnie z wcześniejszym planem. Powyższe uwagi nie przesądzają jednak, że przyjęcie, iż skazany swoim zachowaniem wyczerpał m.in. znamiona występku z art. 231 § 2 k.k. ocenić można bez jakichkolwiek zastrzeżeń jako trafne.(...)